

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lugduni, M.DC.LI.**

§. 3. Animum rationalem indiuisibilem esse ostendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

- ergo sunt hæ actiones impenetrabiles ratione principij actiui, nequialud est caput, ex quo illis penetratio repugnet.
- 11 Obiicies tertio. Modus vnionis potest esse in anima, in qua si recipiatur necessario spiritualis erit, & non poterit penetrari cum alio modo vnionis ab illo diuiso ratione materiz, quam respicit vt extremum vniendum: ergo ratione termini intrinseci erit impenetrabilis: ergo non recte definimus rationem spiritus per non repugnantiam penetrationis ratione intrinseci cum re eiusdem speciei omnino ab alia diuisa. Respondeo negando modum vnionis inter materiam, & formam hominis posse esse spirituales, & in anima recipi. Neque vis argumenti peculiariter in hac sententia hanc responsionem extorquet: Idem enim tenentur dicere, qui conceptum corporis per dependentiam à re corporea explicant: Et Arriaga, qui modum vnionis dixit esse in anima, coactus est asserere materiam esse, & rem materialem in subiecto spirituali recipi. Hurtadus verò, qui illum spirituales constituit, vi consequentiz ductus concessit animam in qualibet augmentatione, & diminutione totam amittere vnionem, & consequenter in singulis instantibus, quibus fit mutatio, vel augmentatio corrumpi hunc hominem, & alium assurgere.
- 12 Obiicies quarto. Actio creatiua caloris potest penetrari cum alia actione creatiua caloris omnino à se diuisa, & tamen est corporea: ergo nostra corporis definitio apta non est. Probo antecedens: Actio creatiua caloris extrahit calorem à quantitate, sed calor sine quantitate existens potest penetrari cum alio calore: ergo & actiones terminatæ ad vtrumque calorem. Resp. actionem creatiua terminatam ad calorem extrahere terminum à quantitate tantum à subiecto inhaesionis, non verò impedire vnionem eiusdem caloris à quantitate, quam exigit calor, siue sit creatus, siue eductus ex eo præcisè quod sit corporeus, ac proinde calori, etiam supposita creatione, non potest naturaliter contingere separatio à quantitate, ac proinde neque penetrabilitas cum alio calore etiam creato, qui eandem exigit quantitatem: quod si calori etiam creato non potest naturaliter contingere penetratio, neque creationi contingere poterit. Aduerte me non dixisse rem corpoream naturaliter existentem non posse penetrari, sed non posse rem corpoream penetrari in statu, qui illi naturaliter contingere potest, quæ valde differunt, quia materia prima supernaturaliter quantitate priuata naturaliter existit, & posset penetrari cum alia materia eodem modo se habente, non tamen posset penetrari in statu, qui naturaliter illi contingere potest, quia non potest naturaliter contingere materiam esse sine quantitate, etiam si quantitate supernaturaliter ablata, naturaliter, hoc est, sine nouo miraculo conseruetur. Idem dicito de forma materiali, etiam indiuisibili, quæ independentè à subiecto posset naturaliter creari, hæc enim vel esset radix quantitatis recepta in se ipsa, vel saltem peteret quantitatem vniri, vel per se ipsam esset impenetrabilis.
- 13 Vrgebis adhuc: etiam si hæ entitates vnionem petant ad quantitatem, poterunt naturaliter hac vnione carere scuti aqua caret frigiditate, quam exposcit, ergo naturaliter potest cōtingere his entitatibus status, in quo possint penetrari. Respondeo negando antecedens: ad exemplum desumptum ex separatione quæ naturaliter contingit inter aquam & frigiditatem, dico disparem esse rationem, quia dum aqua exposcit frigiditatem est aliud agens naturale fortius exigens expellere frigiditatem ab aqua, & de facto illam naturaliter expellit, & ita contingit aquam naturaliter absque natuiua frigiditate remanere; dum verò hæc entitas quantitatem sibi vniendam exposcit, nulla alia reperitur, quæ intendat impedire vnionem quantitatis cum illa, vel illam iam vnitam destruere. Ex quo fit non posse naturaliter entitatem, quæ quantitatem exposcit, illa carere.
- 14 Obiicies quinto. Præsentia, quam habet Angelus Michael Romæ, non potest penetrari cum præsentia, quam habet Raphael, vel alius Angelus eiusdem speciei Compluti, & tamen hæ præsentie sunt eiusdem speciei spirituales, ergo datur entitas spiritualis impenetrabilis ratione sui cum alia eiusdem speciei omnino à se diuisa. Respondeo has præsentias non esse impenetrabiles, ex eo quod vna pellat aliam ab spatio, quod respicit, non enim ex eo quod præsentia Gabrielis modò respiciat hoc spatium impeditur præsentia, quam habet Raphael Romæ, ne illud respiciat, quia etiam si præsentia Gabrielis non existeret, non posset illud respicere, sed ex

eo quòd sint immobiles per accedens illis contingit impenetratio, non verò formaliter per impossibilitatem, seu resistantiam inter ipsas præsentias in ordine ad idem spatium. Adde præsentiam Gabrielis existentis in quocunque spatio penetrari cum aliis pluribus eiusdem speciei.

Obiicies sexto. Præsentia definitiua, quam habet Christus in Eucharistia est corporea, & est penetrata: ergo. Respondeo in sententia admittente præsentiam circumscriptiuam, & definitiuam specie non distingui, præsentiam definitiuam dicere multas circumscriptiuas supernaturaliter penetratissimè in opinione verò præsentias has distinguente, præsentia definitiua quantitatis Eucharisticæ est entitatiuè indiuisibilis, & ita in se nullam habet penetrationem, neque cum alia aliud subiectum efficiente naturaliter poterit penetrari.

Obiicies septimò. Anima rationalis vnita corpori non potest vniri cum alia anima rationali alij corpori vniti: ergo entitas spiritualis non potest penetrari cum alia spirituali animà à se diuisa. Respondeo de ratione entitatis spiritualis non esse posse penetrari in omni statu, qui illi naturaliter contingere potest, sed in aliquo, quod conuenit animæ rationali, quæ potest penetrari cum alia in statu separationis, qui naturaliter illi contingit.

S. III.

Animam rationalem indiuisibilem esse ostendo.

Astinendum est iuxta dicta à ratione, quam plures desumunt, desumpta ab animæ spiritualitate, cum dixerimus rem spirituales posse partibus consistere.

Sit prima conclusio: Anima rationalis non est composita ex partibus essentialibus, materia videlicet & forma: assentiunt omnes Doctores, & ex nostris conclusionem probat Hurtad. vbi affirmat oppositam esse improbabilem Arriag. disput. 1. sect. 5. num. 178. Lege Suarez sect. 14. citata. Ratio fit: Anima rationalis est forma respiciens subiectum, cum quo totum componitur: ergo ipsa subiectum non habet, neque ex illo componitur. Probo consequentiam: forma est entitas incompleta: ergo non indiget subiecto, ex quo componatur, neque illud potest habere, quia si forma componeretur ex subiecto & forma, rursus illa forma ex qua componitur, ex alia forma, & ex alio subiecto posset componi, & sic in infinitum forme procederent. Secundò de ratione materiz substantialis compositi est, esse puram potentiam, & primum subiectum nullam in sua entitate formam includens: ergo de ratione formæ substantialis compositi est esse purum actum, & id quod primò informat nihil in se includens potentiz, seu subiecti quod alio informetur.

Respondet Arriaga: ex hoc capite rem non euidenter probari, quia posset dici animum rationalem compositum esse ex materia, & forma, nihilominus esse entitatem incompletam, quia ordinaretur ad componendum compositum constans duplici materià, quadam materiali, & alia spirituali, & hæc subiectari in illa, ita vt materia spiritualis sit veluti forma materiz materialis, & subiectum forme spiritualis. Mea quidem sententia nulla maior euidentia excogitari potest, quàm illa quæ cogit ad has chimeras constringendas, vt argumenti robur aliquo modo declinari possit Chimericum esse compositum, ad quod confugit Arriaga, vt prædicto argumento euidentiam neget, sic probat: Si demus compositum ex materia & forma esse entitatem incompletam, quia ordinatur ad aliud compositum constans duabus materiis, de illo composito constanti forma & duabus materiis eodem modo asseram esse entitatem incompletam, quia ordinatur ad componendum aliud quod peti constitui ex forma, & tribus materiis, & sic in infinitum; non enim maiori fundamento fingis compositum ex duabus materiis, quàm ego illud ex tribus constans confingo; imò tu ex proprio cerebro compositum istud machinaris, ego verò in composito à te facto fundamentum habeo ad meum compositum statuendum.

Deinde multipliciter hanc materiem impugno, ex definitione materiz tradita ab Aristotele: *Primum subiectum ex quo, &c.* Illa autem materia spiritualis non esset primum subiectum, reciperetur enim in alio: deinde si illa materia esset, simul cum materia corporea suas operationes exerceret: ergo ex hoc capite illa materia spiritualis non esset necessaria; neque ad hoc vt forma spiritualis educatur ex illa, hæc enim creatur: ergo ex nullo capite: deinde etiam

etiam si possibile esset tale compositum, sine fundamento diceretur animam rationalem hanc compositionem habere, ac proinde absolute negari debet, sicut negamus Angelos, qui de facto dantur, esse compositos, etiam si aliter possibile esset totum substantiale spirituale ex materia, & forma compositum.

21 Dicendum est secundo, animam rationalem carere partibus integranibus, & esse entitatem omnino indivisibilem: Hæc conclusio à nullo Catholico est hucusque negata, & probatur ex immortalitate animæ, quia si anima esset divisibilis, & haberet partes diversas, & in diversis partibus, quando per diminutionem, vel sectionem brachij, aliūve partis divisionem aliquid hominis corrumpitur, pars illa animæ, quæ correspondebat materiæ vel corrumperetur, vel saltem maneret separata à subiecto, utrumque est inconueniens, quia si corrumperetur sequeretur animam rationalem non esse incorruptibilem: si verò pars illa maneret separata à subiecto, inquiri, ubinam esset? & an pars illa, quæ separaretur ab homine existente in peccato damneretur. & pars quæ ab eodem existente in gratia esset separata salua fieret? & an ex partibus eiusdem animæ quædam æternis suppliciis essent addictæ, aliæ verò æternâ perfruenter felicitate?

22 Licet nobiscum in hac re sentiat Arriaga, non vult tamen prædictæ rationi acquiescere: asserit responderi posse partem animæ separatam à materia per diminutionem seu corruptionem partis integralis hominis, manere intra corpus non illud informans, sed tantum ut sit vnita alteri parti eiusdem animæ corpus informanti. Contra hanc solutionem sic infurgo: pars illa quæ amittit vnionem non informat corpus: ergo quantumvis dicatur esse intra corpus tantum potest significari illi esse intimè præsentem localiter: ergo pars illa non informans est in statu separationis, quia per præsentiam localem animæ non vnita in spatio, in quo est corpus, non amittit suum statum separationis: ergo pars illa poterit operari independentè à corpore: ergo in homine erunt partes quædam animæ quæ dependant secundum suas operationes à corpore, & aliæ quæ independentè à corpore operantur.

23 Nec valet si dicas: partes separatas esse minimas, ac proinde operari non posse, quia in iam fene continuâ diminutione plures partes animæ fuerunt separata à materia, ac proinde plures sunt partes, quæ in illo possunt independentè operari: Cùm verò omnes sint inter se vnitæ, portio illa animæ quæ non est corpori vnita sufficientem diuisibilitatem entitativam habebit ad operandum. Dices, partes animæ separatas in diminutione facta in hoc instanti, seu in hac parte corporis reïriri in augmentatione facta in alio instanti, vel in alia parte corporis, ac proinde partes separatas nunquam habere diuisibilitatem sufficientem ad operandum. In primis hæc solutio adhiberi nõ potest in abscissione brachij, in qua simul plures partes animæ amittunt vnionem, quin viuens partium illâ fracturam recuperet. Deinde illam impugno, quia si augmentatio fit per extractionem partium non vnitarum à corpore, sequitur instantem habere multo plures partes non vnitas quàm vnitas corpori, quia multo plures sunt partes materiæ, ad quas se extingunt partes illæ, quas sine vnione intra corpus confingit per augmentationem, quàm illæ, quas in corpulculo infans habet materiæ vnitas: ergo anima infantis recens nati poterit independentè à corpore operari, secundum partes illas, quas habet corpori non vnitas. Longum esset insectari solutiones varias, quæ sine fundamento contra bonam Philosophiam adhiberi possunt, sicut enim fundamentum nullum habent: ita omni carent termino. Addo hanc sententiam aliquantulum incidere in errorem Platonis asserentis animam esse actû assistentem, & non informantem, qui damnatus est in Concilio Viennensi, ut suprà vidimus. Contrauerſ. 1. punct. 2. §. 2. quia admittit plures partes animæ rationalis non informantes sed tantum localiter præsentès, quas in fene, vel in infante probauit fore plures partibus vnitis & informantibus.

24 At insuper Arriaga responderi posse prædictæ rationi, animam habere partes integrantes, omnes tamen esse vnitas, cuiuslibet indivisibili parti subiecti, ac proinde etiam si amittat vnionem cum hac parte subiecti, illam retinere cum alijs, sicut nos modo philosophamur de anima indivisibili. Contra tamen, quia vel quælibet pars formæ est sufficiens informare partem subiecti, cui correspondet

adæquatè independentè ab alia, vel non? si est sufficiens, ad quid aliæ partes animæ in eandem partem subiecti cõfluunt? Deinde subiectum illas non admittet, quia cùm sufficienter informetur hac parte animæ, non poterit aliâ recipere, sicut non potest recipere plures formas, ex eo quod vna adæquatè informetur: Si non est sufficiens, imperfectiores partes tribuit animæ rationali, quàm formæ ligni, in ligno enim pars simplex formæ sufficiens est informare partem subiecti sibi respondentem sine confortio alterius, quod non concedis partibus rationalis animæ. Deinde constituis animam rationalem intentam, sicut albedinem, ponis enim plures partes illius in eodem indivisibili subiecto, quarum quælibet præstat eundem effectum, eiusdem rationis, ac omnes simul.

25 Aliter dici posset animam rationalem fuisse creatam cum omnibus partibus necessarijs ad deorganizationem, siue homogeneis, siue heterogeneis & in nutritione easdè extendi & replicari in diversis subiectis, sicut nos dicimus de tota anima rationali. Contra eadem partes diuisibilis animæ potest secundum hunc dicendi modum extendi ad nouas partes subiecti, in augmentatione, & contrahi ad pauciores in diminutione, est enim de utroque motu eadem ratio; ergo melius poterit tota anima indivisibilis extendi, & contrahi ad maius & minus subiectum, quia perfectior est tota indivisibilis anima, quàm vna pars animæ diuisibilis: ergo potiori iure hæc replicatio formæ in diversis partibus subiecti formæ indivisibilis debet concedi, quàm parti diuisibilis formæ. Secundo si immediatè post primam hominis conditionem, in qua forma esset producta cum omnibus partibus, quarum singula singulis subiecti partibus responderet, aliqua diminutio viuenti contingeret, illa pars formæ, cuius materiam deperdebat compositum, contrahenda esset ad aliquam partem materiæ iam sufficienter informatam aliâ parte formæ, quod cõtingere non posset, quia materia, sufficienter informata formam aliam saltem naturaliter non admittit. Diceret aliquis, viuens nullam posse pati diminutionem in his partibus, quas in prima conditione acquisiuit, non alia maiori vel saltem æquali uugmentatione præmissa, quia in prima productione cõstituitur forma in minimo materiæ requisita, à quo si aliquid auferatur, tota substantia viuents corrumpitur. Non contemnenda solutio, verumtamen satis firma non est, quia, licet certum sit formas viuents minimum habere determinatum, in quo possunt produci, & non in minori subiecto, verumtamen non est certum ipsas semper in minimo produci. Mitto contra hunc dicendi modum speciem chimæræ præ se ferre, dari animam rationalem diuisibilem cum singulis partibus respondentibus singulis subiecti partibus, quarum aliquæ in prima pueri augmentatione replicentur in subiecto, & non aliæ, & postea in adolescentia, & in adulta ætate, quædam sint ter, aliæ quater, & aliæ sexies in diversis subiecti partibus repetita.

26 Obiic. primò. Anima rationalis potest esse per nos in pluribus partibus subiecti: ergo poterit esse in alijs & alijs pluribus: ergo poterit indivisibilis anima rationalis informare ingentem materiæ molam. Resp. negando consequentiam. Ratio propter quam consequens illatum cõtingere non potest, quia anima rationalis petit corpus organicum, quarum partes tantum in se cum aliqua latitudine distantiam exigunt, quàm excedere nequeunt per augmentum, neque illam per materiæ decrementum non adimplere, quia de ratione corporis organici est terminos magnitudinis & paruitatis habere.

27 Obiic. secundo. Anima rationalis est eadem in brachio & in pede: ergo potest se mouere duplici motu contrario pede deorsum, & brachio sursum. Respondeo duplicem esse opinionem circa præsentiam animæ rationalis: Vna affirmat illius præsentiam esse diuisibilem, ita ut diuersa sit pars præsentia quam habet in pede ab illa quam habet in brachio. Altera tenet eam habere indivisibilem præsentiam in brachio & pede, & in omnibus partibus corporis simplicissimam esse. In opinione asserente præsentiam animæ esse diuisibilem, dicendum animam moueri duplici motu inadæquato, seu duplici parte motus, vna sursum, & deorsum a terâ, cùm videmus hominem brachium leuare, & pedem deprimere, quia sicuti præsentia quam habet anima in brachio est præsentia inadæquata, ita motus quo mouetur in brachio inadæquatus est: neque est inconueniens asserere animam per diuersas partes præsentia moueri

moueri sursum & deorsum, cum necessariò dicendum sit moueri per diuersa spatia, cum videmus moueri per spatium in quo mouetur pes, & brachium, quæ partialiter sunt diuersa, sicuti præsentia illis correspondentes, diuersæ partialiter sunt. In sententia quæ præsentiam animæ indiuisibilem constituit, etiam si videamus brachium sursum moueri, & pedem deorsum in eodem tempore, non debemus duplicem motum adhuc partialem admittere; quia ubi non sunt partes præsentia diuersæ, non possunt esse diuersæ partes motus, sed dicendum est eodem indiuisibili motu moueri brachium sursum, & pedem deorsum, sicuti eadem indiuisibili præsentia anima constituitur in spatiis, quorum acquisitio, motus sursum, & deorsum dicuntur. Secundum hanc sententiam cum manus mouetur immoto toto corpore, corrumpitur non solum præsentia, quam habebat anima in manu sed etiam in pede, quia necessum est corrumpi præsentiam animæ, quæ erat in manu, & hæc eadem indiuisibilis est cum præsentia, quam eadem anima habet in pede, & non potest vna sine alia corrumpi, vel, ut proprius loquar, eadem corrumpi, & non corrumpi, quia præsentia quam habet anima in manu & in pede eadem est, & alia dici nequit. Est etiam præsentia diuersa, quam acquirit manus, cum mouetur circa idemmet spatium, quia cum anima constituta sit per eandemmet indiuisibilem præsentiam in spatio pedis, & manus, præsentia manus, & pedis, & tota indiuisibilis anima præsentia indiuisibiliter sumitur à toto spatio, quod occupat anima in pede, & in manu & in reliquis corporis partibus.

28 Obiicias. Anima indiuisibilis potest informare subiectum diuisibile; ergo potest etiam idem subiectum informare, etiam si esset diuisum. quia non informaret plus subiecti, si informaret duo subiecta diuersa, quam informat quando est vnita subiecto ex illis duobus vnitis composito. Respondeo negando consequentiam, & insito, in Angelo, qui potest esse in spatio diuisibili, & non potest esse in spatio iam diuiso, ex quibus idem diuisibile spatium componebatur. Rationem propter quam anima rationalis non possit informare duo subiecta diuisa, quæ informant vnita, communiter assignant Philosophi, quia anima informans duo subiecta diuisa simpliciter constitueret duo composita. Non acquiesco huic rationi, quia duo illa subiecta totalia non plus substantia habent, quam habet vnum totale compositum ex duobus illis subiectis vnitis & informatis eadem forma, denominatio autem vnus, vel multiplex substantia præcisè sumpta non dicit maiorem perfectionem, non enim maior perfectio est in duobus aquis diuisis quarum quælibet totalis dicitur, quam in eisdem vnitis, quæ posita vnione partiales dicuntur. Respondeo animam rationalem non posse informare duplex subiectum diuisum, quia informatio animæ ad quamlibet partem petit totam hominis deorganizationem existentem in subiecto vnito, ita vt non possit dari talis informatio si non detur tota deorganizatio requisita ad illam in subiecto vnito, quia partes viuentes, etsi accidentaliter, & extrinsece tantum heterogeneæ, petunt habere inter se vnionem, ex quo fit animam existentem in subiecto quantumvis exiguo, necessariò esse in subiecto habente deorganizationem capitis, & cordis, &c. Ex quo fit non posse esse in alio, quia in illo etiam deberet habere deorganizationem capitis, & eiusdem partium, & eadem forma substantialis vnica tantum deorganizationem capitis exigit in suo subiecto, neque duplicem potest naturaliter habere.

92 Si obiicias in præsentia Angeli hanc non reperiri deorganizationem, & nihilominus non posse esse in duplici spatio diuiso, seu non immediato, videlicet in duplici angulo huius cubiculi, si non sit in medio, & potest simul in toto cubiculo, & quolibet parte spatij intra illud contentum: ergo independentè à deorganizatione reddenda est ratio propter quam anima rationalis non possit informare subiecta diuisa, quæ potest vnita. Respondeo non leue esse fundamentum ad affirmandum præsentiam Angeli esse indiuisibilem, ne ex diuisibilitate illius inferatur Angelum posse esse in duplici spatio etiam non continuo, quod si defendatur præsentiam Angeli diuisibilem esse, posset responderi partes præsentia Angelicæ esse immediatè, & per se vnitas vnione identificata cum ipsis extremis, quæ dicuntur vnita, ac proinde non posse existere partes huius præsentia sine vnione ad alias, & ita Angelum præsentari spatio vnito, cuius partibus inter se distantibus præsentari nequit,

quin simul medio interiacenti præsentetur. Quod difficile puro. Quapropter dum alia non tibi via superest, quæ prædicto argumento satisfacias, satis erit illo vti ad probandum præsentiam Angeli esse indiuisibilem.

PUNCTUM VI.

De diuisibilitate materialium animarum.

Plantarum, atque animalium imperfectorum animas diuisibiles esse Philosophi omnes moderni fatentur, ex antiquis vix vllus ab hac sententia dissentit: pro opposita referuntur Plato, Simplicius, Caietanus, Thienensis, & Senensis, Hugo apud nostros Conimbr. lib. 2. de anima cap. 1. quæst. 8. Circa animas brutorum perfectorum est maior dissensio inter Doctores. Animas brutorum esse indiuisibiles, sentiunt quàm plures Thomistæ, Caietanus, quæst. 76. art. 8. Heru. in 1. sententiarum dist. 8. q. 4. Bonauent. in 1. dist. 8. in 2. p. distinctionis quæst. 3. Alensis lib. 7. ad Metaphys. ad text. 56. Eandem tradidit noster Suarez lib. 1. de anima cap. 13. num. 9. opere posthumo, non tamen lucem videret hæc opinio, ni fulgentissima illius auctoris mundo esset extincta, eam enim vitæ superflus illius retractauerat disput. 15. Metaphys. sect. 10. num. 32. & in eodem lib. de anima cap. 2. num. 19. probabilissimum censet animas inuentibus omnibus præter hominem diuisibiles esse, vbi meminit, id quod obiter dixerat dicta sectione 10. Metaph. num. 40. & id supponit manifestè, dum probat animas brutorum perfectorum habere partes heterogeneas.

Sententiam asserentem brutorum animas diuisibiles esse tutantur Scotus in 4. dist. 4. quæst. 1. art. 1. Durandus in 1. dist. secunda parte distinctionis quæst. 3. num. 10. Capreolus in 2. dist. quæst. 1. Mar. in 2. q. 11. art. 1. & 2. de generat. quæst. 1. & 2. Petrus de Mantua tract. de 1. & vlt. instanti. Suarez in Metaphys. loco supra citato. Toletus lib. 2. cap. 2. quæst. 5. Peireir. lib. 6. Philosophia, cap. 3. Hurt. dist. 2. sect. 4. Amiaz dist. 1. sect. 6. subf. 9.

PRIMA CONCLUSIO. Animæ plantarum, & animalium imperfectorum diuisibiles sunt. Probatio sumenda est ex rationibus, quibus conclusione sequenti probabo brutorum perfectorum animas partibus componi; specialem pro hac cõclusionem adhibeo. Diuisa arbore remanet anima in vtraque parte illius, sed nõ potest eademmet indiuisibilis in duplici subiecto diuiso permanere: ergo permanet secundum diuersas partes, in quas totalis forma per diuisionem resoluitur: ergo ante diuisionem illas continetur. Idem argumentum fit in lacerta, cuius dimidium corpus diuisum mouetur, & sentit dum pugnat, quod quoties experimur. Et D. Augustinus testatur lib. de quantitate animæ cap. 31. se vidisse in agro Lyguro vermiculum multipedem quem stylo percussit vnus ex discipulis eiusdem Augustini in duas partes secuit, quarum vtraque in diuersa loca fugiebat, quod fieri non posset, si vtraque pars vermiculi anima non foueretur. Quæ spiritibus vitalibus tribui nequeunt, quia sensatio essentialiter ab anima dependet, & reptationis motus animam supponit ex parte principij in animalibus imperfectis, sicuti in homine, & aliis brutis progressus motus.

Huic argumento nulla superest solutio, nisi dicatur in diuisione horum viuientium corrumpi animam informantem materiam illam vnitam, & duplicem aliam produci informantem duplicem materiam diuisam. Hanc ratio solutionem, quia si semel in animantibus admitteretur pro defendenda indiuisibilitate animarum, liceret vti illa ad defendendum omnes materiales formas non viuentium indiuisibiles esse, posset enim dici formam ignis esse indiuisibilem, & totam corrumpi igne diuiso, produci tamen aliam in singulis partibus illius, ita vt semper remaneant cum forma ignis, imò facilius posset in his formis solutio subistere, quia cum in qualibet parte materie diuisi ignis remaneant omnes dispositiones requisitæ ad ignem, facilius posset in singulis forma ignis produci, neque impugnationem pateretur solutio, quam in illam pro formis, de quibus agimus iam adhibeo. Quando diuiditur lacerta, cauda à corpore præcisè non habet omnia organa requisita, neque omnes præstias dispositiones ad formam viuentis: ergo nõ potest in illius materia noua viuētis forma produci ad exigentiam dispositionum, quia non exigunt formam